

E9008473

SLOVANSKA KNJIŽNICA  
LJUBLJANA

B2932



# Domači red za mestno ubožnico v Ljubljani.

Mestna ubožnica je zavetišče obubožanih in pomoči potrebnih oseb, ki naj imajo v njej zavetje za določen čas ali pa do smrti.

I. Za vse oskrbovance velja nastopni domači red:

§ 1.

## Splošni predpisi.

Radi reda je prvo, da so oskrbovanci pokorni predstojnikom in da jih spoštujejo. Kdor se tako ne vede, sovraži red, in zato ga zadene kazen.

Da se oskrbovanci ne bodo izgovarjali, da ne vedo, komu naj bodo pokorni in ga spoštujejo, nava-jajo se tukaj njih predstojniki. Ti so:

1. Ves ubožni odsek občinskega sveta, zlasti pa tisti njegovi člani, ki jim je izročeno vrhovno nadzorstvo mestne jubilejske ubožnice;

2. ubožnični nadzornik;

3. ubožnični upravitelj, njegova žena, ter tiste osebe, ki pomagajo upravitelju.

a) **Snažnost.**

§ 2.

Vsak oskrbovanec si mora zjutraj, ko vstane, čisto umiti roke in obraz ter si počesati lase.

Predno gre zvečer spat, si mora očediti obleko, osnažiti čevlje, obesiti ali zložiti svoja oblačila na svoj kraj in čevlje postaviti k znožju svoje postelje, tako da se lahko zjutraj, ko vstane, nemudoma obleče in obuže.

Vsak oskrbovanec mora se vsakih 14 dnij vsaj po enkrat izkopati.

§ 3.

Nihče ne sme zjutraj zajtrkovati, predno se ni umil.

Kdor greši zoper to naredbo, ga zadene določena kazen.

§ 4.

Da bodo sobe zračne in vsled tega oskrbovanci v njih zdravi, se vsak dan prevetrijjo in prezračijo, in sicer po leti po trikrat, po zimi po dvakrat. Zato morajo biti okna vsak dan po leti odprta zjutraj, ko so oskrbovanci vstali in zapustili sobe, opoludne po obedu in zvečer pred mrakom, po zimi pa zjutraj in

popoldne, predno se zmračí, in sicer vselej najmanj po  $\frac{1}{4}$  ure.

Kadar so bolniki v sobah, prenesó se za tako dolgo, dokler se zrači in dokler se po zimi sobe zopet ne zgrejejo, v druge prostore; ako pa bolnikov ni moči prenesti ali prepeljati, se zagrnejo tako, da jim ne more škodovati zrak ali veter.

### § 5.

Vsak dan se morajo vse sobe posnažiti, prah z vseh predmetov obrisati in tla z volneno čunjó zbrisati ter po potrebi z voskom zgladiti.

Jedilnice in hodniki se vsak petek popoldne in spalnice vsako soboto zjutraj z voskom zgladijo in s krtačami odrgnejo.

### § 6.

Ubožnični upravitelj ali nadzornik določa sobne reditelje, ki imajo dolžnost, da prezračujejo sobe in skrbe za pravočasno snaženje.

Slehern, ako je tudi le za mala in lahka opravila sposoben, je zavezan, da si svojo posteljo postelje vsak dan, in sicer po zimi do osmih zjutraj, po leti pa pred sedmo.

### § 7.

Vse osebe, ki so še zmožne za delo in za svojo starost še dovolj krepke, morajo po leti vstajati naj-

pozneje ob petih, po zimi pa ob šestih, in kedar se umijejo, iti na delo, katero jim je odkazano.

§ 8.

Ob sedmih je zajtrk za vse oskrbovance razen bolnikov, katerim določa ubožnični zdravnik čas za zajtrk.

Posodo morajo pobrati uslužbenci iz jedilnice, jo na določenem prostoru osnažiti in jo potem postaviti na svoj prostor.

§ 9.

Po zajtrku vrne se vsak oskrbovanec takoj k svojemu delu.

b) **Opravila.**

§ 10.

Oskrbovanci morajo opravljati dela, ki jim jih nalagajo predstojniki brez ugovora.

Nikdo, ki je sposoben za delo, ne sme med časom, ki je določen za delo, biti brez posla.

Kdor svoje dolžnosti nezadostno ali sploh ne izpolnjuje, zadene ga določena kazen.

§ 11.

H kosilu morajo se vsi oskrbovanci zbrati istočasno. Ubožnični upravitelj mora skrbeti, da je kosilo točno ob dvanajstih.

§ 12.

Tisti, ki ne pridejo o pravem času k zajtrku, h kosilu ali k večerji ter se zadostno ne opravičijo, so sami krivi, ako ne dobe nič jesti.

§ 13.

Po kosilu je uro časa odmor, potem gre pa vsak oskrbovanec brez ugovora zopet k svojemu delu ter ostane pri njem do skupne večerje ob sedmih.

c) Obnašanje oskrbovancev.

§ 14.

Noben oskrbovanec se ne sme prepirati ali pričkati ali pa celo tepsti s svojimi tovariši, jih psovati ali na kak drug način motiti mir.

Prepovedano je petje, godba, razbijanje, ropot, preklinjanje i. t. d.

Noben oskrbovanec ne sme imeti psov ali maček.

Ob devetih zvečer morajo vsi oskrbovanci v zavodu utihniti.

Vse zatožbe in pritožbe, ki jih imajo isti med seboj, naznanjati je ubožničnemu upravitelju. Ta mora dotičnika resno posvariti ali pa — ako je zatožba znatna — zadevo predložiti nadzorniku v razsojo.

Oskrbovanci nikakor ne smejo občevati z oskrbovankami ali jeden k drugemu v vas hoditi.

Če opazi upravitelj ali katerikoli uslužbenec zavoda kaj takega, zlasti če vidi, da nenavadno dolgo ali prav po nepotrebnem stojita skupaj kak oskrbovanec in oskrbovanka, naj to upravitelj takoj preišče in po potrebi tudi kaznuje.

§ 15.

Največje zlo in pregreha, ki vodi do mnogo drugih, je pijančevanje.

Te napake mora biti prost vsak oskrbovanec. Sploh je oskrbovancem najstrožje prepovedano piti žganje doma in zunaj doma. Ako bi se kdo pregrešil zoper to prepoved, naj se vprvič primerno kaznuje; če tudi to ne pomaga, naj se odpravi iz zavoda.

§ 16.

Oskrbovanci smejo nagrade, ki jim jih nadzorništvo zavoda na predlog upravitelja prizna za njihovo delo, porabiti le v take namene, ki se zde nadzorništvu primerni.

§ 17.

Oskrbovanci, ki so se pred vstopom v ubožnico privadili kadenju ali nosljanju, smejo sicer tudi v ubožnici kaditi in nosljati. Kaditi je dovoljeno le v zato določenih prostorih. Strogo je prepovedano kaditi v spalnicah in v bolniških sobah.

Vsi oskrbovanci naj se, ako so zdravi in dovolj krepki, vsako nedeljo in vsak praznik po možnosti udeležé božje službe.

§ 18.

Oskrbovanci morajo zjutraj, ko vstanejo, pri kosilu in pri večerji ter predno gredo spat, moliti.

Pri kosilu in večerji, ko so vsi oskrbovanci skupaj, morajo sobni reditelji naprej moliti. Zlasti opoludne in zvečer ne smejo oskrbovanci prej začeti jesti, dokler se ne opravi molitev.

Kdor moti molitev, se strogo kaznuje.

§ 19.

V ubožnici ni dovoljena ali dopuščena nika-koršna igra.

§ 20.

Noben oskrbovanec ne sme po mestu ali po okolici beračiti.

§ 21.

Nobenemu oskrbovanecu ni dovoljeno sprejemati obiskov svojih ljudi, sorodnikov ali znancev, če si prej ne izprosi dovoljenja pri upravitelju, oziroma pri njegovem namestniku. Za obiske določeni ste po dve uri na dan, kateri ubožnični nadzornik označi.

Taki obiski so pa prepovedani zjutraj pred osmo in po zimi zvečer, spomladi in v jeseni po petih, po leti pa po sedmih.

Ako ubožnični upravitelj v obisk privoli, mora obenem dotičnim obiskovalcem naročiti, da naznanijo, kedaj odidejo. Taki obiski so dovoljeni samo ob nedeljah in praznikih.

Bolne oskrbovance smejo svoji obiskati tudi izven določenega časa tedaj, ako se prej oglašé pri ubožničnem zdravniku ali v to svrho določenem bolniškem strežniku ter ni nikakoršnih ovir, zlasti ne nevarnosti, da nalezejo bolezni, in ako ubožnični upravitelj nima nobenega pomisleka zoper obiskovalce.

## § 22.

Vsak oskrbovance mora, kadar gre iz ubožnice, vrniti se po zimi ob šestih, po leti pa ob osmih zvečer. Ker je pa večerja določena za sedmo uro, nimajo tisti, ki se vrnejo pozneje, pravice do večerje. To določilo velja tudi glede kosila, ako ga kdo zamudi.

Vratar mora dvoriščna vrata odklepati in zaklepati ter jih tolikokrat odpreti in zakleniti, kakor zahtevajo opravila in promet. On mora tudi nedostojno in neprimerno vedenje oskrbovancev naznaniti takoj upravitelju ali pa zapisati opomnjo o tem v knjigo za vedenje, katera se predloži vsako nedeljo ob osmih zjutraj ubožničnemu nadzorniku, da presodi opomnje v njej. Sicer se pa vratar ne sme vtikati v upravo, če mu tega upravitelj posebej ne naroči. Zlasti mora upravitelju, če zahteva, pomagati pri upornih in nerednih oskrbovancih, katerih ne more ukrotiti sam.



§ 23.

Kar najprevidneje in najpazljiveje je ravnati z ognjem in lučjo.

§ 24.

Strogo je prepovedano po spalnicah, obednicah in hodnikih na tla pljuvati, stene ponesnaževati, pisati po njih i. t. d.

Ravno tako je prepovedano okoli hiše delati nesnago, ondi potrebo opravljati i. t. d.

§ 25.

Oskrbovanci in nižji uslužbenci, ki menijo, da upravitelj ali njegova žena ne ravnata prav z njimi, smejo se pritožiti zaradi tega pri nadzorniku ubožnice, kateremu je potem dolžnost natanko preiskati zadevo ter potrebno ukreniti.

§ 26.

Oskrbovanci, ki ravnajo zoper predpisana določila, se kaznujejo s tem,

- a) da ne dobodo enkrat ali večkrat na teden gorkega kosila ali gorke večerje;
- b) da se v smislu § 12. deželnega zakona z dne 28. avgusta 1883. leta, št. 17, kaznujejo z zaporom do petih dni in končno, da se v smislu § 16. istega zakona odpravijo iz ubožnice.

Bolniki se smejo kaznovati le po predidočem sporazumu z ubožničnim zdravnikom, ker le on lahko presodi, kakšna kazen bi se zamogla bolniku naložiti, da se bolezen ne shujša.

## II. Posebni predpisi za bolnike v ubožnici.

### § 1.

Vsak bolnik mora nadzorniku, zdravniku in drugim v nadzorovanje postavljenim uslužbencem pokoren biti.

### § 2.

Ker je snažnost jeden glavnih pogojev za odpravo bolezní, je vsakega bolnika dolžnost, da je snažen, reden in miren. Kdor s svojim vedenjem vznemirja druge bolnike, se kaznuje.

### § 3.

V bolniških sobah tobak kaditi je strogo prepovedano.

### § 4.

Noben bolnik ne sme iz bolnice brez zdravnikovega dovoljenja. Če hoče bolnik na izprehod, da se okrepča, mora dobiti od zdravnika dovoljenje za to.

§ 5.

Bolnikom je strogo prepovedano, dajati si skrivaj donašati živila in pijače. Če jim kdo iz mesta prinese živil, jih je oddati bolniškemu strežniku, ki jih sme potem le z zdravnikovim dovoljenjem izročiti bolnikom.

§ 6.

Razen navadnih dovoljenih obiskov smejo bolniki sprejemati obiskovalce le s posebnim dovoljenjem zdravnikovim, ki to naznani ali sporočiti dá bolniškemu strežniku, katerega dolžnost je obvestiti o tem tudi ubožničnega upravitelja.

Strežnik mora obiskovalca vesti do bolnika.

§ 7.

Za kužne bolnike veljajo vsakokratne zdravnikove odredbe. Določiti je za take tudi posebna soba, da ne pridejo drugi oskrbovanci v dotiko z njimi.

Njihovo obleko, hišno opravo, jedilno posodo in drugo snažiti je po zdravnikovem ukazu.

§ 8.

Vsi tisti bolniki, ki so toliko okrevali, ali ki imajo tako bolezen, da jim delo ne škodi ali jim je celo koristno, so dolžni brez ugovora opravljati dela, katera jim z vednostjo zdravnikovo zaukaže v to pooblaščen strežnik.

§ 9.

Ubožničnega bolnika sme zdraviti le ubožnični zdravnik. Nihče ne sme klicati drugega zdravnika.

§ 10.

Nad vzglavjem vsake postelje mora biti črno prepleškana tablica, na katero je vpisati:

- a) ime bolnikovo,
- b) dan vsprejema v bolniški oddelek ubožnice,
- c) bolezen,
- d) predpisi za dijeto in
- e) druga zdravnikova dololočila.

§ 11.

Da se navedene naredbe izpolnjujejo, paziti mora v to določeni strežnik, ki je obvezan vsako nasprotno ravnanje bolnikov naznaniti zdravniku, po čegar naredbi se potem nadalje postopa.

---

# Poslovník

## za nadzorníka mestne jubilejske ubožnice.

---

### § 1.

Mestna jubilejska ubožnica spada v delokrog ubožnega odseka občinskega sveta.

Ta odsek je poleg mestnega magistrata prvo oblastvo, ki je postavljeno na čelo mestni ubožni hiši.

### § 2.

Vso upravo mestne jubilejske ubožnice vodi v okviru proračuna nadzornik, ki ga je imenoval občinski svet. On vodi vse račune o dohodkih in izdatkih ubožnice ter polaga konci vsacega meseca mestnemu magistratu obračun, ki mora opremljen biti z dokladi.

### § 3.

Razen upravitelja in ubožničnega zdravnika namešča vse uslužbence nadzornik proti običajnej štirinajstdnevnej odpovedi.

O vsaki namestitvi je obvestiti ubožni odsek občinskega sveta.

§ 4.

Upravitelja — ako njegova služba ni stalna — imenuje in zdravnika za ubožnico določa izmed mestnih zdravnikov župan, kateri ima tudi pravico prvega iz službe odpustiti, drugega pa nadomestiti z drugim mestnim zdravnikom.

§ 5.

Mestni magistrat nadzoruje nadzornika glede točnega izvrševanja njemu po službenem navodilu pridelnega posla in ga mora le-ta vedno natančno poučevati o vseh dogodkih, ki se tičejo ubožnice.

O prirastku in ubitku oskrbovancev je mestnemu magistratu vsakih štirinajst dni poročati sumarno in imenoma; mestni magistrat pa o tem in o vseh drugih važnejših dogodkih v ubožnici poroča potem ubožnemu odseku občinskega sveta.

§ 6.

O rečeh, katere je za ubožnico treba naročiti, sestavlja nadzornik od časa do časa izkaze, katere predklada mestnemu magistratu. Le-ta jih izroča v posvetovanje ubožnemu odseku in še-le, ko jih je ubožni odsek odobril, dovoljuje nadzorniku, da jih v okviru dovoljenega kredita nabavlja. Kedar zato ni kredita, poročati je o stvari občinskemu svetu.

§ 7.

Vsako leto meseca septembra mora nadzornik sestaviti svoje predloge za proračun prihodnjega računskega leta in jih predložiti mestnemu magistratu, ki naj o njih zasliši ubožni odsek.

§ 8.

Nadzornik mora skrbeti, da se ubožnični inventar vzdržuje v kolikor mogoče dobrem stanu. On pregleda vsako leto ob sodelovanju ubožnega odseka, predno sestavi svoje predloge za proračun, predmete, ki so zavarovani zoper požar, glede njihove vrednosti ter poroča potem mestnemu magistratu o vseh znatnih premembah v teku leta.

§ 9.

K vsem sejam ubožnega odseka občinskega sveta vabiti je ubožničnega nadzornika; jedenkrat v letu pa naj se seja odsekova vrši v ubožnici in naj se o tej priliki člani odseka prepričajo sami o stanju ubožnice ter o redu v njej.

---

# Navodilo

## upravitelju mestne jubilejske ubožnice.

---

### § 1.

Upravitelj mestne jubilejske ubožnice podrejen je nadzorniku iste ter mora njegove ukaze hitro in dobro izvrševati in po njegovih navodilih krepko pospeševati namen ubožnice, kakor ga določa ubožnični red.

### § 2.

Kot namestniku nadzornikovemu so upravitelju drugi nameščenci in posli brez izjeme podložni. Njegove naredbe morajo brez ugovora izpolnjevati ter so tudi zunaj ubožnice pod njegovim nadzorstvom.

### § 3.

Upravitelj naj vestno izvršuje svoje dolžnosti in sicer glede nadzorovanja oskrbovancev po predpisih ubožničnega reda, v vzdrževanju reda in nramnosti,



v razmerju do nameščencev, v skrbi za poslopja, premičnine in vse pritikline ubožne hiše.

#### § 4.

Za izpolnjevanje ubožničnega reda je odgovoren upravitelj.

V § 27. ubožničnega reda pod *a)* in *b)* določenih kazni ne sme upravitelj prisoditi brez vednosti nadzornika. Le v takih slučajih, ko je treba katerega oskrbovanca takoj ločiti od drugih, sme upravitelj to storiti; vendar mora pa brez odloga obvestiti o tem nadzornika.

O vseh prisojenih kaznih mora nadzornik poročati ubožnemu odseku v prvi seji po tem.

#### § 5.

Novi oskrbovanci se sprejemajo v ubožnico praviloma najprej začasno, in sicer po odredbi županovej.

O vseh sprejetih oskrbovancih je pisati osebni zaznamek.

#### § 6.

Upravitelj mora paziti, da se vsi na novo sprejeti oskrbovanci najprej pod nadzorstvom kacega uslužbenca do dobra osnažijo; potem še-le se jim odkažejo dotični prostori.

Vse na novo sprejete oskrbovance je pred hišnega zdravnika privedi o prvem njegovem obisku.

§ 7.

Upraviteljeva dolžnost je vse prostore v ubožni hiši vsak dan preiskati, da se prepriča, ali je povsod red in snaga, kakor je predpisano in ali se natančno izpolnjuje vse, kar je zaukazano glede zdravja oskrbovancev in glede vzdrževanja poslopja, oprave in orodja, kakor tudi zato, da vsako nemarnost takoj zasledi, pograja in odpravi.

Vse ubožnične nepremičnine in premičnine, kakor: glavna in postranska poslopja, dvorišče, vrt, njive, oprava in orodje v sobah, v kuhinji in v kletih, posteljna oprava in obleka ter vse drugo, kar spada k zavodu ali se v njem nahaja, je izročeno njegovemu pazljivemu in skrbnemu nadzorstvu. Tudi za to mora skrbeti, da so zaloge vsake vrste dobro in varno spravljene na svojih krajih, da je posteljnine in vsa obleka oskrbovancev snažna ter vsa posoda oprana. On mora konečno skrbeti za to, da se premičnine, kedar je treba, popravijo in če jih zmanjka, po odobritvi mestnega magistrata na novo nakupijo.

§ 8.

Hrano dobivajo oskrbovanci po okviru proračuna. Gledé bolnikov se je ozirati na predpise ubožničnega zdravnika.

Upravitelj mora nadzorovati, da dobivajo oskrbovanci dobro in primerno hrano. Na vse, kar se tiče telesnega zdravja, telesne snažnosti, posteljnine

in hrane, mora vedno skrbno paziti. Zlasti mu je gledati na to, da so jedila tečna ter čedna in po predpisih pripravljena.

Upraviteljeva skrb je, da je vedno dovolj perila in posteljnine pripravljene. Nerabne predmete je, ako se ne dado koristneje porabiti, prodati v prid zavoda.

### § 9.

Upravitelj mora voditi inventar o vseh premičninah, orodju in posodi, ki so last ubožnice. Razen tega mora skrbno paziti na prirastke in ubitke vseh posteljnih in drugih predmetov, živil in vseh drugih reči po dotičnih shrambah.

### § 10.

Upravitelj oskrbuje gospodarstvo ubožnice. On torej nadzoruje vrtnarstvo ter skrbi za primerno in koristno uporabo domačih pridelkov, kakor tudi za to, da se jih nič ne odnese iz ubožnice.

### § 11.

Upravitelj mora skrbeti, da delajo vsi oskrbovanci, v kolikor so zmožni za delo, v prid zavodu.

### § 12.

Za izpolnjevanje vseh navedenih določil je upravitelj osebno odgovoren.

Pri nadzorovanju oskrbovancev, pri gospodarstvu i. t. d. ga podpirajo vratar in posli.

Bolnikom in hiralcem strežejo strežniki in strežnice.

§ 13.

Pri nadzorovanju kuhinje in kleti pri vseh gospodinjskih in vseh tistih stvarih, ki so po svoji naravi z njimi v zvezi, je žena upraviteljeva poklicana in zavezana pomagati mu.

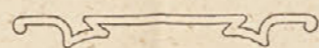
§ 14.

Upravitelj in njegova žena naj si prizadevata pospeševati korist ubožnice tudi v najneznatnejših rečeh ter s previdnostjo in modro varčnostjo odvrčati vsakršno škodo od nje.



# Hišni red

## za grofice Stubenbergove ubožnico v Gradišču št. 11.



### § 1.

Grofice Stubenbergove ubožnica namenjena je mestnim ubogim za brezplačno prebivanje; izvzeta so samo stanovanja hišnika in nad hišnikom nahajajoči se stanovanji I. in II. nadstropja, kateri se oddajeta proti plačevanju najemščine.

### § 2.

Za odpoved stanovanj, za izselitev in za plačevanje najemščine, gostščine in vodarine merodajni so obstoječi predpisi, posebno pa določila ukaza c. kr. deželne vlade v Ljubljani z dne 18. aprila 1890, št. 1042, pr. 1, št. 10 dež. zak.

Brezplačna stanovanja smejo se strankam, ki so se opetovano zoper hišni red pregrešile, brez vsake odpovedi odtezati.

### § 3.

Najetih prostorov prenajemati, v podnajem oddajati in v brezplačna stanovanja drugih oseb vsprejemati ni dovoljeno.

### § 4.

Mala popravila mora stranka sama na lastne stroške izvrševati in razbite šipe takoj nadomeščati z novimi celimi šipami.

### § 5.

Za sušenje perila, zračenje in predelavo oprave i. t. d. je odločeno dvorišče.

### § 6.

Snaženje hišne oprave, iztepanje obleke in preprog sme se le na dvorišču vršiti.

### § 7.

Stranke so zavezane, da vselej, kedar drva kupiju, to naznanijo hišniku, katerega dolžnost je za varstvo pritličnih prostorov vse potrebno ukrepati.

Skladati, žagati in cepiti se smejo drva le v drvarnici in se ta dela v kuhinjah in na hodnikih izrecno prepovedujejo.

### § 8.

Kletna okna morajo biti po zimi ob času, ko zmrzuje, zaprta. Kletna vrata pa se morajo sproti odpirati in zapirati.

### § 9.

Troške za snaženje štedilnih ognjišč plačujejo stranke; snaženje mora se pa vršiti vsaj vsake 4 tedne po jedenkrat po dotičnem hišnem dimnikarju.

### § 10.

Pri kurjavi je silno varno postopati in se pepel ne sme ne v podstrežju ne v drvarnicah shranjevati. Strogo prepovedano je tudi v podstrežje in drvarnice z odprto lučjo hoditi. Peči in štedilnih ognjišč ni dopuščeno s šoto kuriti.

### § 11.

Snaženje veže, stopnjic, hodnikov in oken na hodnikih je dolžnost hišnika. Parketnih tal se ne sme ribati; pač pa so stranke dolžne iste od časa do časa likati in vsaj po jedenkrat na leto voščiti dati.

### § 12.

Smeti in druge stvari v stranišča metati je strogo prepovedano. Ako se cevi zamaše, mora stranka, ki je to zakrivila, plačati nastale troške. Magistratni voz za smeti vozi vsake dva dni mimo hiše. Zatoraj je smeti, odpadke i. t. d. zbirati v posode in oddajati v voz.

### § 13.

Pranje perila se sme vršiti le v pralnici, kjer se čedi tudi kuhinjska oprava in drugi predmeti.

### § 14.

Stranke, ki imajo pse, naj skrbno pazijo, da psi ne bodo hodnikov, stopnjic in vež onesnaževali. Če bi se to vendarle zgodilo, zahtevalo bi se od njih, da pse odstrane. Prepovedano je kuretino puščati na dvorišče.

### § 15.

P. n. stranke naj dajo poslom, iz tega hišnega reda potrebnih navodil in naj jih še posebno opozore, da je prepovedano po stopnjicah in drugih prostorih hiše postajati in razgovarjati se.

### § 16.

Hišna vrata se poleti ob desetih, po zimi pa ob devetih zvečer zapirajo; obenem pa se tudi razsvetljava stopnjic ugasuje. Vsaka stranka prejme po dva ali, če želi, tudi po tri ključe hišnih vrat. Za te ključe je pa stranka odgovorna, in če le jednega izgubi, mora skrbeti za novo ključavnico s ključmi vred.

**Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane.**

